

Israeli Culture 2019 - Topic Menu

1. Nation-State Law Explainer

What is the Nation-State Bill?

The Nation-State Bill is a Basic Law that, for the first time, anchors in law Israel's status as the "national home of the Jewish people." Among its 11 clauses, the bill defines such things as state symbols like the flag and national anthem, the official language, national holidays, the Sabbath, the capital Jerusalem, relations with the Diaspora, and of Jewish settlement.

So what's the problem? #1 - No mention of democracy or equality

Opponents of the bill note that there is no mention anywhere in the bill—nor in any other Basic Law, for that matter— of the term "equality."

Because of the need to guarantee minority rights, almost all nation-states in the world include an explicit commitment to the value of equality in their constitution or other core legislation.

Israel's Declaration of Independence contains an explicit guarantee of this sort. Moreover, the bill omits any mention of Israel's democratic character, thereby calling into question the existing "Jewish and democratic" formula that appears in previous Basic Laws. Opponents of the bill argue that this deficiency may lead to privileging Israel's Jewish character over its democratic one, with a broad set of ramifications on everything from education policy to religion and state. Proponents, on the other hand, contend that the existing Basic Law: Human Dignity and Liberty defines Israel's democratic character. Therefore, the present bill was necessary to anchor Israel's Jewish character in constitutional law.

So what's the problem? #2 – Majority-Minority Relations

The Nation-State Bill contains two clauses that affect the standing of Israel's non-Jewish minority groups, especially Arab-Israelis who make up 20 percent of the population. The bill states Hebrew is now Israel's sole official language, and setting the status of the Arabic language to one holding "special status" in the state (instead of the Second Language) .

So what's the problem? #3 – Relations with Diaspora Jewry

The Nation-State Bill defines one of Israel's core purposes: as a sanctuary for Jews all over the world, a physical location for the ingathering of exiles, and as a guarantor of Jewish safety and security. And yet the clauses having to do with strengthening Israel's connection to the broader Jewish people call on the state "to act within the Diaspora" – but not, significantly, within Israel. Opponents of the bill point out that this could encourage Israeli governments – already under enormous political pressure from ultra-Orthodox parties – to make decisions that affect the entire Jewish people, without considering their ramifications on Diaspora Jewry. Thus, they contend, a law that purports to strengthen Israel's Jewish identity could end up undermining the unity of the Jewish People.

What are the bill's supporters saying?

The Nation-State Bill passed on July 19, 2018 on a partisan basis with a 62-55 majority in the Knesset. Supporters of the bill hailed it as a "pivotal moment" in Jewish and Israeli history. As Prime Minister Benjamin Netanyahu stated, "122 years after Herzl articulated his vision, we enshrined in law the basic principle of our existence, Israel is the nation-state of the Jewish people. A nation state that respects the individual rights of all its citizens; and in the Middle East, only Israel respects these rights. This is our state, the state of the Jews. In recent years there have been some who have attempted to cast doubt on this, and so to undercut the foundations of our existence and our rights. Today we etched in the stone of law: This is our state, this is our language, this is our anthem, and this is our flag." Dismissing various criticisms of the bill, Netanyahu asserted prior to its passage that individual rights would continue to be protected under Israeli democracy, but that "the majority has rights too, and the majority rules."

What are the bill's opponents saying?

From Knesset opposition leader Isaac Herzog to President Reuven Rivlin to Attorney General Avichai Mandelblit, the bill's numerous opponents expressed concern about the damage it might cause to Israel's international standing and to Jews all over the world; others were worried about the repercussions of promoting Israel's Jewish identity at the expense of its democratic values – especially with regard to minority rights. MK Benny Begin (Likud), who abstained from the vote, worried that the bill moved Israel "from nationalism to chauvinism."

חוק יסוד ישראל: מדינת הלאום של העם היהודי מעגן את מעמדה של ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי. החוק כולל את עקרונות השבות, סמלי המדינה, חגי ישראל והשפה העברית.

נשמע מעולה. אז מה הבעיה?

על אף שחוק הלאום הוא בעיקר הצהרתי, אין בנוסח החוק שום אזכור לערך השוויון ואף מילה על חשיבות השמירה על הדמוקרטיה בישראל. למעשה, החוק מתעלם לחלוטין מהכרזת מגילת העצמאות שקבעה מתן שוויון זכויות לכל אזרחי המדינה; אפילו צמד המילים "יהודית ודמוקרטית" לא מוזכרת.

חוק הלאום חייב להיות כזה שנתגאה בו, ולכן הוא חייב לכלול שוויון לכולם. חובה לחשב מסלול מחדש ולנסח חוק יסוד לאום שכולנו נרגיש חלק ממנו. כזה שיכבד את כל תושבי המדינה, כולל המיעוטים.

למה הדרוזים חשים שחוק הלאום פוגע בהם? הרי מדינת ישראל תמיד היתה מדינה יהודית.

עד היום המסמך שהגדיר את אופיה של המדינה היה מגילת העצמאות, ובה התחייבות מפורשת להענקת שוויון זכויות למיעוטים החיים במדינת ישראל. כאמור, חוק הלאום מתעלם ממגילת העצמאות, לא מתחייב לערכיה, ומצד שני גם לא מגדיר שום מחויבות לשוויון זכויות לכלל המיעוטים החיים בישראל.

יש מספיק חוקי יסוד על שיוויון ודמוקרטיה. הגיע הזמן לדאוג לדמותה היהודית של המדינה!

ישראל היא מהמדינות היחידות בעולם הדמוקרטי שאין להן חוקה ובה מעוגנות זכויות היסוד של המיעוטים. בבדיקה שערכנו נמצא שבכל מדינה, לרבות מדינות לאום מובהקות, קיים עיגון לזכויות המיעוטים לשוויון מלא. עיגון ההיבט היהודי-לאומי, מבלי לשריין לציוד את ערך השוויון שהוגדר במגילת העצמאות, יוביל להפרת האיזון בין יהודית לדמוקרטית, שלפי חלק גדול מהציבור מדובר בתהליך שכבר קורה: ממדד הדמוקרטיה לשנת 2017, נמצא כי 46.5% מהישראלים סבורים שהרכיב היהודי במדינה חזק מדי, בעוד שרק 26.5% סבורים שהרכיב הדמוקרטי חזק מדי.

האם הזכות לשוויון לא מובטחת כבר מחוק יסוד כבוד האדם וחירותו?

התשובה היא לא. זה נכון שההגנה החוקתית היחידה שקיימת למיעוטים בישראל היא לפי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אבל החוק אינו כולל מפורשות את הבטחת השוויון. חוק הלאום נועד, לפי הסברי תומכיו, לשנות את הפירוש הזה של בית המשפט, בהקשרים שונים, ולמעשה להתגבר עליו.

מה הבעיה בהפרדת היישובים והשמירה על צביון ייחודי של קהילות?

הגנה חוקית, ועוד ברמה של חוק יסוד, על הדרה גזעית ביישובים היא פגיעה קשה מאד בשוויון ובכבוד האדם. עוד בשנות ה-50 בארה"ב נקבע כי "נפרד לא יכול להיות שווה". האם אנחנו רוצים להיות הדמוקרטיה היחידה בעולם שתתיר בחוק הפרדה גזעית?

במה זה שונה מוועדות הקבלה שהיו בזמנו לקיבוצים והיום ליישובים מסויימים?

בחוק הלאום לא מדובר על ועדות קבלה. בשנת 2011 עבר חוק ועדות הקבלה שמאפשר ליישובים קטנים לקיים ועדות קבלה על בסיס "התאמה למרקם החברתי של היישוב". עם זאת בחוק נכתב בפירוש שאסור להפלות אדם בשל גזע לאום דת וכו'. חוק הלאום קובע נורמה קיצונית בהרבה יותר, המאפשרת באופן מפורש להקים יישוב המבוסס על לאום.

האם השפה העברית והשפה הערבית אמורות להיות שוות?

העובדה שישראל היא מדינת הלאום יכולה לאפשר מעמד רם יותר לשפה העברית. גם בהצעת החוקה של המכון לדמוקרטיה נקבע כי עברית היא "שפת המדינה" וערבית היא "שפה רשמית". מדוע אבל צריך, כפי שהחוק קובע, לפגוע במעמדה הקיים של השפה הערבית כשפה רשמית? מה נשיג בכך, מלבד נסיון לתקוע "אצבע בעין" של המיעוט שחי בישראל?

החוק יוצא חוצץ נגד יהדות התפוצות. אם הם לא חיים כאן למה הם צריכים להתערב לנו?

חוק הלאום קובע שהמדינה צריכה לפעול רק "בתפוצות" לטיפול הקשר עם יהדות התפוצות. זאת אומרת שבישראל היא לא צריכה לעשות זאת. זה נעשה בשל חשש המפלגות החרדיות שהחוק יפורש ככזה שמטיל חובות על המדינה להכיר בזרמים לא-אורתודוקסיים ביהדות (בחו"ל חלק משמעותי מהיהודים הם רפורמים או קונסרבטיבים). אין שום סיבה שדווקא בחוק יסוד המגדיר את המדינה כמדינת לאום, יהיה סעיף שמסדר ניכור כלפי התפוצות.

2. Surrogacy bill excluding LGBT couples passes into law

Despite saying he will not support the surrogacy bill while it excludes same-sex couples, Netanyahu votes in favor of the legislation, causing uproar in the Knesset plenum; Likud says PM will late vote on amendment including LGBT couples.

Moran Azulay, Amir Alon|Published: 07.18.18 , 18:29

The Knesset passed into law the surrogacy bill on Wednesday, prompting the ire of the LGBT community after same-sex couples were excluded from it.

The surrogacy law allows single mothers and heterosexual couples who cannot have children use the services of a surrogate mother to become parents.

However, it excludes homosexual couples, preventing them from becoming parents through the surrogacy process.

Likud MK Amir Ohana, a representative of the LGBT community, raised a reservation to the bill over the fact it excludes gay couples. Ohana is himself gay, the father of two children from a surrogate mother.

Prime Minister Benjamin Netanyahu, who leads the Likud Party, said Monday he supported surrogacy for single mothers as well as for same-sex couples. The prime minister expressed his support for Ohana's reservation and his proposal to amend the legislation so it includes gay couples as well.

Furthermore, Netanyahu indicated that if the bill cannot be amended before the end of the Knesset's summer session, the vote on the legislation will be postpone to the next Knesset session.

Despite that, Netanyahu voted in favor of the bill in its current version and against MK Ohana's reservations.

The prime minister had to vote in favor of the bill after the Kulanu party announced it too would support the same-sex couples' objection to it.

Coalition head David Amsalem promised he would ensure Netanyahu voted in favor of the legislation, leading the Kulanu Party to toe the coalition's line and also vote in favor, with the exception of MK Meirav Ben-Ari.

According to the Likud Party, the prime minister "voted in favor the surrogacy bill for single mothers, which received the support of the coalition, and constitutes an important step to support single mothers."

"At a later stage, as the prime minister said during the Likud faction meeting, he will support the amendment proposed by MK Amir Ohana, which will enable same-sex couples to use the services of a surrogate mother," the Likud faction statement said.

"The prime minister's vote does not 'contradict his statements,'" the Likud Party concluded.

Netanyahu's vote caused uproar in the Knesset, leading to the removal of Zionist Union MKs Stav Shaffir and Yoel Hasson from the plenum.

"My anger regarding the surrogacy law is not directed at the ultra-Orthodox, but rather at the prime minister," said MK Tzipi Livni (Zionist Union). "Why are you lending a hand to this? Why did you post a video, which is all deception, saying you will support the amendment to the bill (to include same-sex couples-ed) in the future?"

Yesh Atid Chairman Yair Lapid also expressed his anger, saying, "Netanyahu promised two days ago to support the amendment to the bill allowing the LGBT community to also become parents. On the same day, he posted a video reiterating his promise to support the amendment as well as declaring this promise in writing."

"The bill has just gone up to a vote in the plenum and Netanyahu voted against (the amendment)," Lapid added. "I've never said that about a prime minister in Israel, but this time I have no choice: He is a liar."

In a joint statement, MKs Amir Ohana and Merav Ben-Ari said that "In light of the expected approval of the surrogacy bill on behalf of the Health Ministry and in light of the prime minister's positive comments on the topic, we've formulated and submitted an amendment. Gay couples will be able to turn to the surrogacy, among others. The amendment, which reflects the values of the Likud and Kulanu, will be sponsored by the two parties."

"Our amendment is a big step forward to those who seek to bring life into this world, to establish and raise families in Israel," the two MKs continued.

"The amendment will go up to vote in the Ministerial Committee immediately upon the opening of the Knesset's winter session. We will have many MKs from the coalition and opposition sign the amendment, and we will act to promote it," Ohana and Ben-Ari's statement concluded.

Elements of the LGBT community announced a general strike immediately after Netanyahu had voted in favor of the surrogacy bill and called upon the LGBT community's members to miss work, close their businesses and take part in protest activities in the public space on Sunday.

2. תוקן חוק הפונדקאות: חד-הוריות זכאיות, חד-מיניים לא

ברוב של 8 חברי כנסת מול 4 תיקנה היום ועדת העבודה, הרווחה והבריאות את הצעת חוק הפונדקאות. ח"כ איציק שמולי אמר בתגובה לחוק, שכולל נשים חד-הוריות, אך משאיר בחוץ את הזוגות החד-מיניים: "אנחנו מספיק טובים כדי לשרת את המדינה, אבל לא כדי להיות הורים. זה עלבון שאני לא יכול לתאר אותו"

ד"ר איתי גל ואמיר אלוןפורסם: 09.07.18, 14:38

ברוב של 8 חברי כנסת מול 4 תיקנה היום (ב') ועדת העבודה, הרווחה והבריאות (בעקבות בקשה לדין מחדש) את הצעת חוק הפונדקאות לפיה יורחב מעגל הנשים הזכאיות לבצע פונדקאות בישראל גם לנשים ללא בן זוג, אשר סובלות מבעיה רפואית שלא מאפשרת להן לשאת היריון.

לדרישת יו"ר הוועדה, ח"כ אלי אלאוף (כולנו), מי שנזקק לטיפול פונדקאות יוגבל ל-5 ילדים במשפחה, ולא 2 כפי שקיים כיום. בנוסף, נושאת ההיריון תהיה בת 22 עד 39 שנה, ולא 38 כפי שקיים כיום. עוד נקבע כי פונדקאית תוכל לבצע עד 5 לידות, כולל ילדיה הפרטיים. זאת במקום מגבלה של עד 4 לידות כיום. עם זאת, אם נושאת יכולה להיות מעורבת ב-2 תהליכי פונדקאות לכל היותר.

בעד הצעת החוק הצביעו ח"כ אלי אלאוף (כולנו), נאוה בוקר (ליכוד), אברהם נגוסה (ליכוד), מיכאל מלכיאלי (ש"ס), ישראל אייכלר (יהדות התורה), מוטי יוגב (הבית היהודי), טלי פלוסקוב (כולנו), אכרם חסון (כולנו). הצביעו נגד התיקון לחוק הפונדקאות: יעל גרמן (יש עתיד), אילן גילאון (מרצ), מיכל בירן ואיציק שמולי (המחנה הציוני). הסתייגות ח"כ אמיר אוחנה (הליכוד), לפיה יש לאפשר הליכי פונדקאות גם לזוגות חד מיניים, נדחתה.

"אנחנו מספיק טובים כדי לשרת את המדינה, אבל לא כדי להיות הורים"

ח"כ אוחנה נשא דברים נרגשים בוועדה: "כשאני ובן זוגי רצינו להקים משפחה, נאלצנו להרחיק אלפי קילומטרים למדינה אחרת. התאומים נולדו לפני הזמן המתוכנן ולא היינו שם לצידם. הפכתי עולמות כדי למצוא יהודי שלא הכיר אותי, אשר גר בקרבת מקום, על מנת שיהיה לצידם. אני לא מתריס נגד הרבנות ונגד הדת, רק מבקש קצת אנושיות".

ח"כ איציק שמולי (המחנה הציוני) אמר: "אני רוצה להיות אבא ואני לא יכול להיות אבא. כדי לעשות זאת, עליי לפנות למדינה זרה מעבר לים, לשלם 140 אלף דולר ולקוות שיהיה בסדר. חיי מלאים וגדושים, אבל תמיד ישנו המרכיב החסר, שמלווה אותי לכל מקום. אנחנו מספיק טובים כדי לשרת את המדינה, אבל לא כדי להיות הורים. זה עלבון שאני לא יכול לתאר אותו. זה מצב שהוא פשוט מפלה וכואב ומלא בעלבון ולא הגון. זה לא בסדר".

היו"ר אלאוף: "אצביע בעד החוק, אבל אני יודע שיום אחד עוד נכיר בכל זוג, כפי שצריך". ח"כ מיכל בירן (המחנה הציוני) בתגובה: "זה מעשה פחדני, עכשיו זאת המשמרת שלך".

ח"כ אילן גילאון (מרצ) אמר כי "זהו חוק הומופובי". ח"כ יעל גרמן (יש עתיד) הוסיפה כי: "החוק הזה אומר לקהילה הגאה: אתם טובים כדי להתגייס וליפול בשדה הקרב, תמלאו את כל החובות, אבל זכויות – פונדקאות, אימוץ, נישואין – לא ניתן לכם. יורקים בפניהם וסוגרים להם את הדלת, ואומרים להם אתם לא שווים. 5% מחברי הכנסת כופים את רצונם ואת אמונתם על 95% ממנה ומהחברה".

ברקע הדברים התנהל עימות חריף בין יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, ח"כ אלי אלאוף (כולנו), שהודיע כי יצביע בעד החוק, לבין ח"כ מיכל בירן (המחנה הציוני). בירן אמרה לאלאוף: "אלי, אני לא מבינה למה אתה נוהג בכזו פחדנות. הרי הודעת שזו הקדנציה האחרונה שלך. למה שלא תסיים בטוב? איך אפשר לתת יד לכל

ההומופובים? אנשים שונאים ומסיתים נגד הומואים, ואתה בחוסר המעשים שלך נותן לזה יד. זה לא בסדר שהמדינה תנהג באפליה כזו. אתה פחדן".

אלאלוף ענה לה: "תתביישי לך. לא בטוח שאת תהיי בכנסת הבאה, אבל אם אני ארצה – אני אהיה. מגיע לך רק דבר אחד - זלזול מוחלט".

ח"כ מיכל רוזין (מרצ), יו"ר שותפה בשדולה הגאה, הוסיפה כי "תיקון חוק הפונדקאות אינו שוויוני. לא ייתכן שחוק במדינת ישראל יפלה באופן חריג את קהילת הלהט"ב. השינוי של החוק יועיל למספר מועט מאוד של נשים בשנה, ויפגע בקהילה גדולה מאוד. הזכות להורות היא זכות בסיסית כמו דיור, ומזון, ואם אנחנו לא נותנים אותה לכל אדם אנחנו עושים עוול".

עו"ד אירית רוזנבלום, מומחית לפילוסופיה משפטית ומייסדת "משפחה חדשה": הנוסח המתוקן של חוק הפונדקאות, לא רק שאיננו מתקן, הוא לגמרי מקלקל. מקלקל משום שהוא מפלה לרעה גברים רווקים וגברים להט"בים. הצעת החוק מדברת בשני קולות, כאשר מצד אחד היא מאשרת את הצורך והחשיבות שבמעשה הפונדקאות ומצד שני הופכת את המעשה לאסור ובלתי אפשרי עבור קבוצת אנשים, שהחוק נועד בעיקר עבורה. זהו חוק בלתי מוסרי בעליל, המעניק כוח מופרז לקבוצת אנשים שיכולים ומעניקים רשיון. על פני קבוצה אחרת שאיננה יכולה. המשמעות היא לכרות בכך את עתידם של האנשים הללו, לא לאפשר להם להקים משפחה ולדון אותם לחיי בדידות ונידוי. החקיקה לא רק מפלה, אלא אכזרית ביותר במובן האנושי".

3. Arab Israeli TV host chosen to light Independence Day beacon answers critics

INTERVIEW: Lucy Aharish says lighting the torch will be 'a slap in the face to all the racists' who called her a 'stinking Arab.'

Itamar Eichner|Published: 03.09.15 , 23:44

Lucy Aharish, Arab Israeli television host and reporter, woke up on Saturday morning and saw that someone had been trying to reach her by phone for hours.

"I called back. It was Yitzhak Zunshine, the head of the Hasbara Center," Aharish said in an interview with Yedioth Ahronoth.

Lucy Aharish. (Photo: Dana Kopel)

"I asked what the urgency was and he responded: 'I wanted to congratulate you. You were chosen to light a torch on Independence Day.' I fell silent. I, usually very talkative, could not speak a word. Tears came to my eyes. It was the last thing I thought would happen," said Aharish.

One of the first calls Aharish made after she received the good news was to her mother. "I called her and said: 'Mom, they chose me to light a torch on Independence Day.' 'Okay, great,' she responded.

"I was surprised by her response. 'Do you fear something?' I asked her. 'It is after all the biggest ceremony at Mount Herzl.' And she answered, 'Wonderful. This is how you will hit back at all the racists who make your life hard everyday.'

"I accept what she says 100 percent. It is a slap in the face to all those racists who have no shame to post comments such as 'stinking Arab' and 'Get out of here, this is not your country' and 'who needs Arabs on their (TV) screens.'"

Aharish says she did not think of giving up the position for a second. "I'm proud of it," the television host who was born to Muslim parents and grew up in Dimona said. Aharish now resides in Tel Aviv.

"I know that a lot of people will have something to say, but the moment my parents are proud – I am happy."

When asked if she would be lighting the torch as a representative of the Arab Israeli population, Aharish responded: "I don't feel like a representative. I never felt as though I'm a representative for anyone. When I speak, I don't think I speak for anyone else. I speak solely for myself and describe the way I see the world."

Hazan: Lucy Aharish 'seduced a Jewish man to hurt the state'

'I don't blame Lucy Aharish for seducing the soul of a Jewish man in order to hurt our state and prevent more Jewish offspring from continuing the Jewish lineage,' the Likud MK writes on the Arab journalist's marriage to actor Tsahi Halevi, adding: 'No more assimilation.'

Moran Azulay|Published: 10.11.18 , 09:54

Likud MK Oren Hazan caused outrage on Wednesday when he slammed Israeli-Arab journalist Lucy Aharish and actor Tsahi Halevi after the two got married.

"I don't blame Lucy Aharish for seducing the soul of a Jewish man in order to hurt our state and prevent more Jewish offspring from continuing the Jewish lineage. On the contrary, she's welcomed to convert to Judaism," Hazan wrote on Twitter and Facebook.

"I do blame Tsahi the IslamLevi, who took (TV show) Fauda one step too far. Bro, snap out of it. Lucy, it's not personal, but know that Tsahi is my brother and the people of Israel are my people. No more assimilation," the Likud MK added.

Lucy Aharish and Tsahi Halevi

His words raised ire among members of the opposition who harshly criticized him.

"I'll say this gently: The brave and good-hearted Lucy Aharish understands what being a Jew means better than the person who tweeted that sickening and racist post I'm forced to share here—in

the hopes everyone sees who we're dealing with and what filth Netanyahu has brought into our homes," MK Stav Shaffir (Zionist Union) wrote on social media.

Oren Hazan (Photo: Zvika Tishler)

MK Shelly Yachimovich, also of Zionist Union, responded to Hazan using a metaphor from the world of Harry Potter. "There's nothing new under the sun. The Death Eaters, as you may remember, believed only pure-bloods were allowed to exist, and anyone who married a Muggle was considered a blood traitor. And I'm sorry for using too subtle a metaphor," she wrote.

MK Yoel Hasson chimed in as well, saying, "The racist, benighted and embarrassing face we cannot look at anymore. Just imagine what would happen if the Likud Party got 30 seats and more again."

Halevi and Aharish got married on Wednesday evening in a surprise ceremony after four years of a relationship that was kept out of the limelight for fear of harassment.